

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Z. M.**, bývajúcej v N., proti odporkyni **E. T.**, bývajúcej v C., **o zaplatenie 4 846,40 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9 C 244/2010, o dovolaní odporkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. januára 2011 sp. zn. 8 Co 16/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolacie konanie **z a s t a v u j e .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra uznesením zo 6. decembra 2010 č. k. 9 C 244/2010-65 nepriznal odporkyni oslobodenie od súdnych poplatkov. V druhom výroku neustanovil odporkyni zástupcu na zastupovanie v konaní. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazom na ust. § 30 a § 138 ods. 1 O.s.p. Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh odporkyne na oslobodenie od súdnych poplatkov nie je dôvodný, pretože odporkyňa nespĺňa prvú zákonnú podmienku pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov, keďže jej pomery neodôvodňujú priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Konštatoval, že odporkyňa je zárobkovo činná ako živnostníčka, má dostatočný príjem z podnikania, z ktorého môže zaplatiť aj súdny poplatok v konaní. Poznamenal, že existenciu svojich záväzkov voči tretím osobám nepreukázala. Súd prvého stupňa na záver uviedol, že ustanovenie zástupcu je podmienené danosťou predpokladov oslobodenia účastníka od súdnych poplatkov a zároveň je podmienené objektívnou potrebou väčšej ochrany záujmov účastníka vzhľadom na povahu veci. Keďže odporkyni nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov, nemohol ani kladne rozhodnúť o ustanovení zástupcu.

Na odvolanie odporkyne Krajský súd v Nitre uznesením z 31. januára 2011 sp. zn. 8 Co 16/2011 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Konštatoval, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, správne ho právne posúdil, preto sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala odporkyňa dovolanie. Žiadala, aby ju dovolací súd oslobodil od zaplatenia súdneho poplatku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) predovšetkým skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže o dovolaní konať. Zistil, že tieto podmienky nie sú splnené.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky konania, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 2 O.s.p. ak ide o nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť, súd urobí pre to vhodné opatrenia. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok podmienky konania odstrániť, konanie zastaví.

Podľa § 241 ods. 1 O.s.p. v dovolaní sa musí popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu a z akých dôvodov sa toto rozhodnutie napáda, prípadne ktoré dôkazy by sa mali vykonať na preukázanie dôvodov dovolania a čoho sa dovolateľ domáha. **Dovolateľ musí byť zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná.**

Ustanovenie § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p. zakotvuje tzv. povinné zastúpenie dovolateľa, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, aby dovolanie vyhovovalo požiadavkám ustanovenia § 241 ods. 1 a 2 O.s.p. a aby dovolací súd tak mohol rozhodnúť bez zbytočných prietahov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať. Citované ustanovenie § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p. je totiž ustanovením kogentnej povahy, ktoré nepripúšťa výnimky.

Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho plnomocenstvo. Ak tak neurobí, a to ani na výzvu súdu, súd dovolacie konanie zastaví.

Účastníka, ktorý požiada o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí (§ 30 O.s.p.).

Okresný súd Nitra odporkyňu uznesením z 12. februára 2013 č. k. 9 C 244/2010-134 vyzval na doplnenie dovolania a predloženie plnej moci danej právnenému zástupcovi na jej zastupovanie v dovolacom konaní (§ 241 ods. 1 O.s.p.). Následne v zmysle pokynu dovolacieho súdu Okresný súd Nitra odporkyňu uznesením z 20. novembra 2013 č. k. 9 C 244/2010-146 vyzval, aby v lehote 10 dní predložila plnomocenstvo udelené advokátovi na jej zastupovanie v dovolacom konaní a poučil ju o následkoch neustanovenia si advokáta (zastavenie dovolacieho konania). Okresný súd ju ďalej poučil v zmysle § 30 O.s.p. a vyzval ju, aby súdu oznámila, či požiadala Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci. Výzva bola dovolateľke doručená 30. januára 2014. Keďže dovolateľka v súdom stanovenej lehote (fakticky až do okamihu postúpenia spisu dovolaciemu súdu) plnomocenstvo na jej zastupovanie advokátom v dovolacom konaní nedoložila, ani súdu neoznámila, že požiadala Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci, súd prvého stupňa predložil vec na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

Keďže dovolateľka neodstránila procesný nedostatok podmienky dovolacieho konania, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolacie konanie podľa § 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p. zastavil bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

O trovách dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2014

JUDr. Viera Petriková, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová